TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Puhlished Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

JOHN VALIMÄKI, Editor & Manager

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
TELEPHONE — Office 365; Editorial Dep't 832.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Lansbury Suomen ja Venäjän välisestä rauhasta

Useita kertoja on kerrottu London Daily Heraldin toimittajan toveri Lansburyn matkasta Venäjälle, jossa hän on toiminut erinäisillä asioilla. Siellä ollessaan ön hän ollut pitkissä neuvotteluissa neuvostovallan viranomaisten kanssa ja ottanut puheeksi m. m. Suomen ja Venäjän välisen rauhankysymyksen. Suomeen tullessaan on hän niistä jutellut Sosialidemokraatin haastattelijalle, maalisk. 9 p. seuraavaa:

Toveri Lansbury huomautti aluksi, mitenkä tärkeätä on saada aikaan rauha juuri Suomen ja Venäjän välillä. Taloudellistenkin suhteiden viipymätön solmiaminen näiden maiden välille olisi suurmerkityksellinen kummallekin maalle. Venäjä esim. tulisi ostamaan meidän maastamme tavattomat määrät paperia, josta siellä on suuri puute.

Rauhanehtoihin nähden esitti toveri Lansbury käsityksenään, että rauhanehdot tulisivat olemaan erittäin suotuisat Suomelle, jos rauhanneuvotteluihin ryhtyttäisiin nyt heti. Toiselta puolen toveri Lansbury arveli, että jos Suomi nyt tälläkin kertaa jättää vastaamatta neuvostohallituksen viimeiseen tarjoukseen, Suomelle ei tultane enää uutta tarjousta tekemään. Sen sijaan on hyvinkin mahdollista, että jos Suomi nytkin torjuu Venäjän yrityksen järjestää näiden valtioiden välit sovinnollista tietä, Venäjä katsoo olevansa pakotettu ryhtymään toimenpiteisiin pakottaakseen Suomen ja muut reunavaltiot pyytämään rauhaa.

Kun mainitsimme toveri Lensburylle, että meidän porvarillinen oikeistomme ja vieläpä suuri osa keskustaakin on sitä mieltä, että Suomen olisi lykättävä rauhanteko siksi kuin Puola ja myöskin joku tai kaikki ympärysvallat ovat valmiit solmiamaan yhteisen rauhan — näin osaksi parempien ehtojen toivossa, osaksi siitä syystä, että pidetään vielä mahdollisena jon kun neuvostohallitukselle epäedullisen käänteen sattuminen — piti toveri Lansbury tuollaista ajatuksenjuoksua järjettömänä ja turmiollisena. Erityisesti on uhkapeliä sitoa meidän maamme kohtaloa Puolan kohtaloon. Viimemainittu maa ajaa Venäjään nähden puhtaasti imperialistista politiikkaa, se kun vaatii historialilsilla y.m. syillä omakseen satoja kilometrejä leveätä venäläistä vyöhykettä, vaatimus, mihin Venäjä ei tule milloinkaan suostumaan ja jonka johdosta voi syntyä aseellinen yhteentörmäys Puolan ja Venäjän välillä. Suomen pyrkimykset, mikäli ne perustuvat kansain itsemääräämisoikeuden periaatteeseen, eivät sensijaan yleensä ole imperialistisia ja voidaan ne todennäköisesti tyydyttää rauhallisilla neuvotteluilla — jos nim. Suomi ryhtyy välittömästi näihin neuvotteluihin.

Mielenkiintoisinta oli epäilemättä kuulla toveri Lansburyn arveluja meille tarjottavan rauhan yksityiskohtaisista ehdoista.

Mitä ensinnäkin tulee Petsamon ja Venäjän Karjalan kysymyksiin, niin arveli toveri Lansbury mahdolliseksi, että niissä suomalaisten toiveet voitaneen neuvotteluissa ottaa huomioon. — Mainitsin siitä julkisuudessa näkyneestä tiedosta, että neuvostohallitus tulisi vaatimaan huomattavia summia korvaukseksi tsaarihallituksen Suomessa olleesta omaisuudesta. Toveri Lansbury lausui käsityksenään, että neuvostohallitus tuskin tällaista korvausta vaatisi. Se ei luultavasti tule myöskään esittämään vaatimusta ,että suomalaisten olisi otettava osaa tsaarihallituksen ulkomaisten velkain korvaukseen, velkain, joita neuvostohallitus ei itsekään tunnusta.

Myöskin lausui toveri Lansbury todennäköiseksi, että neuvostohallitus tulee suostumaan Suomenlahden puolueettomaksi julistamiseen, jos vain se asia saadaan järjestetyksi kaikkien intressoitujen valtioiden kesken. Tämä Suomenlahden neutralisoiminen tekisi mahdolliseksi lopettaa kysymyksessä olevain maiden sotalaivastot. — Myöskin aikoo neuvostohallitus vähitellen riisua sotajoukkonsa täydellisesti aseista, niin pian kuin se on saanut aikaan rauhan kaikkien naapuriensa kanssa. Tämä toimenpide tekee silloin mahdolliseksi ryhtyä samaan askeleeseen Venäjän reunavaltioissakin. Toveri Lansbury lausui käsityksenään, että vain vastainen aseista riisuutuminen ja sotilasmenojen lopettaminen tekee mahdolliseksi uusille alkaville pikkuvaltioille kohota nykyaikaisiksi sivistysvaltioiksi.

Lausuin keskustelussa myöskin, että meidän porvarilliset puolueemme pelkäävät rauhanneuvotteluihin ryhtymistä siitäkin syystä, että luulevat bolshevistisen "kiihoitustyön" saavan rajan avauduttua täällä erityistä vauhtia. Ensiksikin tahtoi toveri Lansbury meidän porvarallisillemme ilmoitettavaksi, että ei neuvostohallitus sellaisenaan mitään propagandaa nykyään harjoita. Mutta tästä puhumatta, mainittu aatteenlevitystyö ei löydä maaperää sellaisissa maissa, joissa ajoissa ymmärretään tehdä laajoja yhteiskunnallisia uudistuksia. Turhaahan on muuten ajatellakaan, että vanha taloudellinen järjestelmä voisi enää muutoksitta säilyä, koska kaikkien maiden työläiset ovat ymmärtäneet sen kehnouden. Enemmän kuin ulkoapäin tulevaa kiihoitusta tulisi hallitsevain luokkain pelätä sisältäpäin tulevaa tyytymättömyyttä. Suomessakin tarvitaan tyytymättömyyden rajuimpien ilmauksien puhkeamisen estämiseksi juuri yhteiskunnallista uudistustyötä. Vasta silloin voi täällä vallalla oleva muodollinen demokratia saavuttaa vastaavan yhteiskunnallisen sisällön. Mutta tämän uudistustyön ensimäinen edellytys on pikaisen rauhan saaminen.

Venäjän työläiset ovat julistaneet vastustavansa imperialistisia pyrkimyksiä ja sotaa. Suomalaisten olisi vastattava myötämielisesti heidän esityksiinsä.

Mitäs nyt tehdään?

New Yorkin sosialististen lainlaatijain erottamiskysymys on siis viimeinkin lopullisesti ratkaistu. Junkkeribundan edustajat ovat täyttäneet aikeensa. Ensiksi he erottivat sosialistit, sitten nostivat heitä vastaan syytöksen ja istuivat itse tuomarin paikalle, tekivät kuten he olivat alkujaan aikoneetkin, kielsivät heiltä oikeuden ottaa osaa lainlaadinnalliseen työhön, jota varten kansa heidät oli valinnut.

Heti erottamisen tapahduttua nousi New Yorkin valtiossa yleinen myrsky lainlaatijakunnan enemmistöä vastaan ja poikkeuksetta kaikki valtion vapaamieliset porvarillisetkin ainekset vaativat julkisuudessa erottamispäätöksen kumoamista. — Lakimiesten yhdistykset, sanomalehdistä suurimmat ja politikoitsijoistakin etevimmät asettuivat päätöstä vastaan ja lausuivat jyriseviä vaatimuksia sen kumoamiseksi. Koko edustuksellisten laitosten olemassaolo oli kysymyksessä. Ellei laillisella tavalla valitut edustajat saa ottaa paikkojansa, mitä arvoa lainlaatijakunnalla tai millään muullakaan valtion laitoksella on. Sehän lakkaa kokonaan olemasta silloin kansan edustuslaitos jollaiseksi se on perustettu ja joka on ainoa syy sen olemassaoloon. Näin sanottiin ja etäänpää katselija saattoi luulla, että New Yorkin sosialistien oikeudet palautetaan ilman muuta, että yleinen mielipide ja "johtavat kansalaiset" kutsuvat lainlaatijakunnan järjestykseen, antavat koirannuuskaa edustajille tyhmyydestään ja asettavat sosialistit paikoilleen.

Sellaiselta näytti asia kun katseli sitä siltä kannalta mitä julkisuudessa tapahtui. Mutta sosialistien on täytynyt jo monta kertaa ennemmin katkeran kokemuksen kautta oppia se seikka, että amerikalaisessa politiikassa on kaikkein vähimmän arvoa sillä, mikä tapahtuu julkisesti. Kapitalistiluokan johtavat ainekset, määräävät voimat, käsittävät nykyisin jo niin pienen vähemmistön, että sille käy mahdolliseksi sopia kaikista tärkeimmistä, sitä yhteisesti koskevista asioista salaisesti, ilman mitään avointa sanomalehtikeskustelua, poliittisia puheita tai väittelyitä. Erittäinkin on tämä totta New Yorkin valtioon nähden, jossa on kaikki maan valtavimpien rahalaitosten, trustien y. m., johtavat kädet ja konttorit.

Sosialistien erottaminen ei ollutkaan mikään muutamien kiukustuneiden politikoitsijain tyhmyys, jotka täten koettivat vapautua "vastenmielisistä" lain laadintakumppaneistaan. Se oli salaisesti varmaksi ja lujaksi harkittu päätös, niiden trustien ja korporatsionien taholta, jotka sen valtion ja monen muunkin valtion politiikkaa "näkymättömällä voimallaan" määräävät. He olivat tulleet siihen tulokseen, että sosialistit on erotettava, erottamisella osotettava puolue, joka heidät valitsi, "maan parhaimpien etujen" viholliseksi ja pelotettava tiedottomat työläiset hylkimään puoluetta, luopumaan sen kannatuksesta ja ajettava siihen jäävät, luokkatietoiset sosialistit epätoivoon, anti-parlamentariselle, suorantoiminnan kannalle. Ja että tämä päätös oli raudanluja, sitä tehdessä huomioon otettu kaikki se mahdollinen vastustus mitä sen käytäntöönpano tulisi kohtaamaan, sitä osottaa erottamisen jälkeiset tapaukset. Yleisön annettiin "meluta" niin paljon kuin se halusi; trustien omat lehdetkin määrättiin kiihottamaan yleistä suuttumusta huippuunsa. Sellaisetkin miehet jotka itse olivat epäilemättä salaisesti olleet tuota suunnitelmaa laatimassa, astuivat julkisuudessa sitä tuomitsemaan. Sillä porvaristo tiesi, että minkä kiihkeämmäksi tuo yleinen kiukku saadaan kehitettyä, sen pikemmin se sammuu. Se on psykologinen laki. Jokaisen innostuskohtauksen perästä tulee lamautuminen, väsymys niin yksilöille kuin joukoillekin, erittäinkin joukoille. Lainlaatijakunnan jäsenille sillä välin vakuuteltiin: "pitäkää paikkanne, älkää säikähtäkö roskajoukon huutoa! Meillä on kyllä pelastuskeinoja."

Ja niitä keinoja oli. Porvarilliseen väestöön nähden sammutettiin kiihko osottamalla, että puolue jota nämä miehet edustivat oli päättänyt yhtyä kolmanteen kansainväliseen, jonka pääkonttori on Moskovassa. Muuta ei tarvittu. Kaikki se mitä Moskovassa oli sanottu ja kerrottu parin vuoden ajalla, riitti sammuttamaan kansanvaltaisuuden nimessä puhuneen "vapaamielisen" porvariston innostuksen tähän asiaan. He jättivät työläsijoukot yksinään vaatimaan sosialistien edustajapaikkain palauttamista, ja ne voimat eivät tällä kertaa olleet vielä kyllin hyvästi järjestyneitä, kylliksi tietoisia, viedäkseen tahtoaan läpi. Unioissa ja muissa järjestöissä, missä työläiset olivat vaistomaisesti käsittäneet sosialistien asian omakseen, häärivät Gompersin nurkkasihteerit minkä kerkisivät, repiäkseen sosialistien kannatuksen hajalle. Luokkatietoiset voimat niissäkin olivat vielä liian heikot iskemään alas kaikkia niitä epäsuoria hyökkäyksiä mitä rahamahdin tukemat taantumuksellisen uniojohdon palvelijat tekivät, synnyttääkseen antipatiaa sosialisteja vastaan. Ei saatu New Yorkista edes riittävästi rahavarojakaan kuulustelun ja oikeusjutun ajamiseen ja tuskinpa ulkopuolinen avustuskaan kerkesi tuottamaan kaikkia mitä olisi tarvittu. Ja niinpä sitä nyt sitten ollaan siinä, että me seisomme kaikki tuomittuina, ei ainoastaan New Yorkin sosialistit, ei ne viisi miestä jotka virallisesti olivat kysymyksessä, vaan jokainen sosialisti joka puoluekorttia kantaa, äänestää puoluettamme, tai muuten myöntää sosialistiset opit. Me olemme kelvottomia amerikalaisia, bolshevikien liittolaisia, yhteydessä sellaisen hallituksen kanssa jota vastaan meidänkin hallituksemme on käynyt epävirallista sotaa ison aikaa, petturreita, lyhyesti sanottuna. Niillä perusteilla edustajiemme erottaminen on tapahtunut. Tosin me itse väitämme että me emme ole vielä päässeet yhteyteen minkään kansainvälisen järjestön kanssa, toisen enempi kuin kolmannenkaan ja että vaikka me pääsemmekin, ei sillä yhteydellä ole muuta kuin aatteellinen yhteys, ei edes sellaista käytännöllistä yhteyttä kuin on eri maiden ammattiliittojen välillä. Meidän väitteemme ja tosiasiat eivät merkitse mitään. Sillä porvaristo tarvitsi juuri tällaista syytöstä meitä vastaan tulevaa kansallista vaalitaistelua varten. "Amerikanismi" tulee olemaan yhtenä päävalttina porvaripolitikoitsijoilla tulevissa vaaleissa. Meidät on puolueena tuomittu "maan parhaimpien etujen vihollisiksi." Kenenkään isänmaallisen amerikalaisen ei siis pitäisi meidän puoluettamme äänestää.

* * *

Nyt kun tähän on tultu, tulee kysymykseen minkä kannan tulee puolueemme ottamaan tämän jälkeen. Epäilemättä herää suurissa joukoissa ajatus: "kun kerran edustajiamme ei oteta vastaan, vaikka heidät valitaankin, niin turhaahan on niitä ollenkaan valita. Se on vaan ajan ja voimien tuhlausta."

Tuollainen väsyminen ja kyllästyminen on luonnollista. — Mutta meidän tulee aina muistaa, että juuri sitä porvaristo näillä hyökkäyksillään haluaisikin. Se tahtoisi väsyttää, kyllästyttää meidät, ajaa ensinnä ehkä äänestyslakkoon ja senjälkeen vähitellen samalle epätoivon tielle, missä kommunistimme äskettäin olivat ja mikä "tuplajuun" estää kasvamasta siksi taloudelliseksi voimaksi, mihin se pyrkii. Me emme ole politiikassa samassa merkityksessä kuin ovat porvarit. Emme me usko että viisi tai kymmenen miestä parinsadan porvarin keskellä lainlaatijahaaleissa voisivat meidän ohjelmaamme toteuttaa. He voivat ainoastaan arvostella sitä mitä toiset tekevät ja sen kautta näyttää työläisjoukoille mitä olisi tehtävä. Ja kun me emme odota, että edustajamme konikauppain avulla koettaisivat meille lainlaadinnan kautta parannuksia ostaa; kun he ovat siellä ainoastaan sanomassa sen mitä me tarvitseisimme, niinkauvan kuin me olemme näin pienenä vähemmistönä, ei meille, käytännöllisestä kannalta katsoen, tule myöskään mitään vahinkoa siitä jos heidät sieltä ulos potkitaankin.

Ei tapahdu muuta vahinkoa kuin se että edustajamme menettävät puhumisoikeutensa, mutta tämäkin menetys korvaantuu moninkertaisesti sillä huomiolla minkä edustajamme itse erottamisen kautta saavuttavat, kuten kyseessä olevakin tapaus niin elävästi todistaa. Voidaanpa sanoa, että monet New Yorkin porvareista huomaavat nytkin jo että heille on käynyt samaten kuin kävi sille brittiläiselle kenraalille, joka Amerikan vapautus-sodassa voitti kerran Bunker Hillin niin suurella mieshukalla, että hän voittonsa jälkeen huudahti "jos me muutaman tällaisen voiton saavutamme, menetämme me kaikki."

Tapaus on New Yorkissa saanut työväenjoukot liikehtimään siinä määrin, että kun puolue siellä uudelleen ehdokkaansa asettaa, tulee sosialistien äänimäärä vähintään puolella kasvamaan. Niin kävi Milwaukeessakin. Bergerin äänimäärä kasvoi kolmannella osalla ja yleensä koko valtiossa kasvoi sosialistien vaikutus entisestään paljon suuremmaksi.

Taistelu poliittisesta vallasta on vasta alulla. Tällaiset tapaukset kun tämä New Yorkin erottamisjuttukin tuottavat päin vastaiset tulokset kuin porvarit laskevat. Sillä ne osottavat koko maan työväestölle selvemmin kuin mitkään meidän omat puheemme, että sosialistipuolue on ainoa voima, mitä porvarit tällä hetkelle pelkäävät, sentähden että se todellisesti eikä vaan nimellisesti tahtoisi lopettaa sen riiston mikä työväkeä yhä suurempaan kurjuuteen työntää.

Meillä ei ole syytä pahotella New Yorkin tapauksesta. Isku jonka porvaristo meille siellä antoi on koituva puolueemme voitoksi, jos vaan me osaamme ja jaksamme kylliksi tarmokkaasti käyttää tuotakin tapausta, edukseemme tulevissa vaalitaisteluissa.

Senpätähden kootkaamme kaikki voimamme puolueemme taakse, ja ellemme me suomalaiset muuta voi tehdä, ryhtykäämme ainakin keräämään varoja mahdollisimman pontevasti puolueemme kassaan, niin että se rahallisten vaikeuksien tähden ei jäisi tehtävissään jälelle.

San Francisco, Calif.

Työväenlehtien paperipula. Vallaslassaolijat yhä vaan kiristävät remmejä millä aikovat saada työväenlehdet vaikenemaan, viimeinen kiristys heidän taholtaan on sanomalehtipaperin kieltäminen meikäläisiltä lehdiltä. Paperipula on kautta maan ahdistamassa kaikkia työväenlehtiä siitä on todistuksena tiedot eri kulmilta tässä maassa. Kiertoteitä voidaan joskus saada ostettua paperia, mutta sellaisesta hinnasta että aivan hävettää kuulla hintaa. Eräässä tapauksessa pari päivää sitten ostettiin yhdelle työväenlehdelle paperia ja hintaa oli viidettä tuhatta dollaria, siitä hinnasta sai liike joka sen möi puolet summasta puhdasta voittoa, ei turhaan lauleta Kansainvälisessä "Varat kansan hankkimat on menneet noiden konnain kukkaroon.' Sillä sinne menee meidän kovalla työllä hankkimat varamme. Työväenlehtien lukijat, ymmärtäkää asema olkein, lehtien painatuskustannukset ovat nykyisin hirvittävän korkeat, älkää antako tilausten katketa vaan uudistakaa ajoissa hankkikaa uusia tilaajia ja yleensä kaikessa pitäkää omien lehtienne puolta missä vaan tilaisuutta saatte. — Upton Sinclair, tunnettu vapaamielinen kirjailija ehdottaa kaikille työväenlehdille perustettavaksi yhteistä ko-operativista paperitehdasta joka valmistaisi paperia etupäässä ainoastaan työväenlehtiä varten. Hanke on mainio, siitä ei pääse yli eikä ympäri. Tietysti sellainen paperitehdas vaatisi varoja paljon, sanokaamme aluksi ainakin miljoonan dollaria, mutta sellainen summa on varmasti saatavissa jos kaikki järjestöt, joilla on omat lehtensä ottaisivat osaa tähän yritykseen. Tämänlainen oma paperitehdas kysymys on varmasti ajan vaatima ja sietäisi saada Toverin tulevassa yhtiökokouksessa huomion puoleensa vedettyä.

Oikeuskuluja Anita Whitneyn jutussa meni yksinään lautakunnan huolehtimiseen 24 päivän kuluessa minkä ajan juttu kesti oikeudessa noin $3,000. Tästä summasta maksettiin hotellikustannukset kaupungin hienoimmassa hotellissa, sikareja, joita lautamiehet polttivat, parturi laskut, sekä lautakunnan naisjäsenten kasvoihin laittamat puuterit y. m.

Kadulla kävelijät alakaupungilla ovat nyt samaisten määräysten alaisina kun autot, kadun poikki ei saa mennä muulloin kun kadulla seisovan poliisin pillin antaman merkin jälkeen, tämän uuden säännön rikkojat nim. kadulla kävelijät voidaan tuomita sakkoihin samoilla perusteilla kun autojen ajajatkin. Parempi on pitää silmällä katujen risteyksiin maalattujen viivojen rajoja ja niiden sisällä kulkea katujen poikki mennessä, jos tahtoo välttää päälleajoja ja poliisin sakkoja.

Kaupungin poliisit ovat pitäneet kokouksen ja päättäneet vaatia lisää palkkaa elinkustannusten kohoamisen takia. Poliisien palkat ovat nykyisin $140.00 paikkeilla kuukaudessa.

Säkenien tilaajille, jotka tämän vuoden aikana ovat tilanneet tai uudistaneet Säkenien tilauksen, mutta eivät ole vielä saaneet luvattua karttaa, voin ilmoittaa että Raivaajan konttoorista ilmoitettiin jo kaksi kuukautta sitten ettei heillä ollut riittävää määrää karttoja varastossa, mutta lupasivat pitää huolen jotta kaikki Säkenien tilaajat ja uudistajat saavat sen ajan päälle.

Työväentalolla on lauantaina sitte ne Alaskan poikien läksiäistanssit. Nämä tanssit ovat aina ennen muodostuneet hauskoiksi tilaisuuksiksi ja olenpa varma, että kaikki tanssin ystävät ottavat tämän huomioon. Sisäänpääsy on 35 senttiä.

Sunnuntaina kello 6 alkaa sitte ne agitatsioonikomitean toimeenpanemat suuret iltamat josta kertyneet varat käytetään Gillbertissa, Minn., vangittujen suomalaisten työläistovereiden auttamiseksi. Ohjelma on kaikin puolin hyvä, erikoista mainitsemista ansaitsee Anita Whitneyn puhe. Tämä nainen on ensimäisiä joka tuomittiin valtiossa olevan rikoksellisen syndikalistisen lain rikkomisesta 1—14 vuoteen vankeutta; me kaikki tietysti tahdomme kuulla mitä tällä luokkatuomion alaisella naisella on sanomista. Samassa tilaisuudessa luetaan ja tietysti hyväksytään se vastalause joka koskee vieraskielisten lehtien painamista ja levittämistä tässä maassa. Tämä lakiehdotus on katalampia vallassaolijain esityksiä mitä koetetaan saada läväistyä laiksi. Ellemme pane vastalausetta ja toimi sen lain voimaanpääsyä vastaan, niin me olemme huonoja luokkataistelijoita. Vielä on ohjelmassa kuorolauluja ja huvinäytelmä "Kun Harsopusero ilmestyi herrasväen eteiseen" joka on yksi sellainen iloa herättävä näytelmä tässä surun ja murheen laaksossa. Lopuksi tietysti pannaan jalalla koreasti. Työläiset älkää unohtako vangittuja luokkatovereita Gilbertissa, vaan tulkaa joukolla iltamaan todistamaan olemassa oloanne taistelurintamassa.

Veikko.

Hoquiam, Wash.

Näyttelijämme esittivät kappaleen nimeltä "Valkeat orjat" t. k. 21 p:nä. Yleisöä oli haali ääriään myöten täynnä, joka näytti hyvin innostaneen näyttelijöitämme, koska esityskin meni kokolailla hyvin, voiviimme nähden. Senja Harju, joka esitti kappaleessa pääosaa, tai toisin sanoen Maryn osaa, vei osansa kiitettävästi, vaikka hän onkin ijältään vasta kuudentoista vuotias. Hänestä voi kehittyä koko hyvä näyttelijä, jos vaan innostusta piisaa edelleen. Kappale sisältönsä puolesta on hyvin järkyttävä yhteiskuntanäytelmä, joka lietsoo esiin kaiken sen kurjuuden, mitä nykyinen yhteiskuntajärjestelmä päällänsä kantaa. Siis ehdottomasti sopiva työväen näyttämölle. Yleisö seurasi jännityksellä kappaleen kulkua ja näytti olleen esitykseen tyytyväinen.

Työkokous asioita v. k. 30 päivän illalla. Pöytäkirjuriksi Mrs. Mäen tilalle valittiin A. Tiainen, sekä kirjallisuuskomiteaan Mrs. Mäkelän tilalle tuli Elsi Koski. Äänestettiin S. S. J. yleisäänestys "B". Koko ehdotuksen puolesta tuli 7 ääntä, vastaan ei yhtään. Enemmistön ehdotuksen puolesta tuli 3 ja vastaan 3. Vähemmistön ehdotuksen puolesta 4 ja vastaan 3 ääntä. Se sovittelukomitea raportteerasi myöskin, jonka tehtävänä on ollut saada naapurimme Aberdeenin sekä meidän näyttelijämme välit eli diplomaattiset suhteet järjestettyä siihen kuntoon, niinkuin naapurusten välien tulisi olla, jos vähänkään olisi sopua ja yhteis-ymmärrystä toimia yhdessä. Vaan nyt kuitenkin kaikesta päättäen näyttää siltä, niinkuin asiat olisivat menossa pirunkaulalle näyttelijäimme suhteen, niin ikävää kuin se onkin.

Aberdeenin näyttelijät esittivät kappaleen nimeltä "Perintö" v. k. 28 p:n illalla. Yleisöä oli tässäkin tilaisuudessa melko runsaasti ja esityskin sujui kokolailla hyvin. Ensimäinen kappale joka tulee omilta näyttelijöiltämme on "Kunnia" tämäkin on nelinäytöksinen koko illan kestävä kappale, ajasta näette tuonnempana.

Ompeluseuramme naiset kuulemani mukaan hommaavat olkein hauskan ohjelmailtaman t. k. 18 p:n illaksi. Ovat jo kehuskelleet edeltäkäsin, että silloin tulee olemaan monipuolista, sekä samalla hauskaa ohjelmaa koko illan. Toivottavasti silloin menemme olkein joukolla Ahjolaan, katsomaan onko noissa naisten puoheissa perää.

Palkkoja on nostaa jysäytetty kokonaisella 5 pros. joissakin täkäläisissä sahamyllyissä, en tiedä koskeeko tämä ylennys kaikkia myllyjä Tämäkin on niinkuin vähän päätä silittäisi elintarpeiden nousuun verrattuna.

Eräs laiva oli vähällä kaatua Hoquiam Lumber Co:n laiturissa. Tämä laiva oli lastattu puutavaralla täyteen lastiin ja oli määrä lähteä ulos, niin yhtäkkiä kallistui niin pahoin, että koko kansilasti meni jokeen, ensin toiselta ja sitte toiselta puolelta. Luukut olivat jo ennätetty sulkea ettei vesi päässyt sisälle, joten ei siinä sen suurempaa vahinkoa tullut kuin menetti kansilastinsa noin 200,000 jalkaa lautaa. Myllyparoonella on täällä olkein kultaaika, sillä myllyt jauhaa yötä päivää kiireimmän kaupalla ja sittenkään eivät tahdo keretä täyttää kaikkia tilauksia, joita heille saapuu.

Pätkä.

Kalama, Wash.

Osuustoimintapuhuja tulossa. Niinkuin olette ilmoituksista huomanneet saapuu tänne lännen osuustoimintaliiton (Pacific Co-op. League) puhuja ja liike-edustaja Wm. Marttila huhtikuun 9 päivänä niinkuin hän näkyy matkansa järjestäneen. Muistanettehan toverit joku aika takaperin oli meillä aikomus saada tämä yllämainittu puhuja tänne, vaan satunnaisen syyn takia emme voineet häntä silloin saada. Jos koskaan ennen niin nyt me kipeimmin kaipaamme juuri tällaisia puhujia, juuri kun paikkakuntamme osuustoimintaväki on heräämässä. Emme vielä tätä kirjoittaessa tiedä kumpaan mainittu puhuja haluaisi puhetilaisuuden järjestää Kalamaan kaupunkiin vai tänne farmikontrilleko. Kaupungissa ei kyllä ole montakaan suomalaista, joten puhetilaisuus siellä olisi edullisempi englanninkielellä. Vaan tänne suomalaisten farmareitten keskuuteen on puhetilaisuus ehkä edullisempi järjestää, jos sitä kielisetkin kovin kaipaisivat. Siis ottakaapa ympäristön farmarit ja ei farmarit tämä ajoissa huomioon ja kaikki miehissä järjestämään puhetilaisuuttä yllämainituksi illaksi. Sillä illalla hän ehkä puhuu. Tämä vain siksi ettei käy niinkuin naapurikylässä että ukot alkoivat odottamaan puhujan tuloa jo päivällä puhumaan ja sillä tapaa mistasivat hyvän yrityksen.

Heikkona sairaana on tätä kirjoittaessa Mrs. (Edwards) Häkkinen Astoriassa, jossa tohtori Forsstrom toimitti leikkauksen maaliskuun 29 p. Niinkuin viime kirjeessäni mainitsin matkusti hän miehensä saattamana Astoriaan lääkärin apua saamaan. Vika jonka takia hän leikattiin oli niin pitkälle kehittynyt että hän heti kiireesti leikattiin saavuttiaan perille. Kuulojeni mukaan oli hänellä ollut jokin suoli mutkalla, joten kuolema oli hyvin lähellä. Paljon on ollut vastuksia alkavalla farmarilla ei ole kun joku kuukausi aikaa kun vaimonsa leikattiin umpisuolen tuelhduksesta samassa sairaalassa. Toivomme pikaista paranemista.

Juhan Kustaa.

Toveri jokaiseen työläiskotiin!

HAKUAIKAA JATKETTU

KAUPANHOITAJA HALUTAAN

Astorian S. S. Klubi julistaa kaupanhoitajan ja Klubin rahastonhoitajan toimen hakukelpoisten puoluetoverien haettavaksi. Toimeen hyväksytyltä vaaditaan vähintäin yhtäjaksoinen kahden vuoden sosialistipuolueeseen kuuluminen; suomen- ja englanninkielen taito, sekä pystyä pitämään täydellinen kaksinkertainen kirjanpito. Myös omata kokemusta vaate- ja sekatavaraliikkeestä. Toimeen valitulta vaaditaan 2000 dollarin luotettu takuu. Hakemusten suosituksineen ja palkkavaatimuksineen on oltava sisällä viimeistään toukokuun 2 p. v. 1920. Toimeen on astuttava heti kutsun saatua.

ASTORIAN S. S KLUBIN JOHTOKUNTA

264 Taylor Ave., Astoria, Ore.

Berkeley, Calif.

Potaattikysymys. Tavallisesti on aina opittu puhumaan leipäkysymyksestä. Vaan tälläkertaa pitää ottaa esille se potaatti eli jos nyt sanoisimme perunat. Ne kun ovat alkaneet housemaan niin korkealle että niitä on enään melkein mahdoton seurata. Ovat jo kuulemma yhtä hyvässä hinnassa kuin viina kuivassa "contrissa". Täällä lahden ympärillä ne alkavat olla koko hyvässä hinnassa. Saadakseni tässä lukijalle selväksi perunan todellisen arvon, täytyy se näyttää "tokumenteillä" mitä se on. Jos matkustaja haluaa mennä lahden yli ja sattuisi olemaan rahat lyhyenä, niin jos on 2 perunaa niin voi aivan huoletta astua junaan. Ja kun tullaan maksua hakemaan, niin pistää 2 perunaa käteen ja tie on auki. Jos taas tahtoo ajaa Oaklandiin, niin saa tehdä matkan yhdellä perunalla ja siitä saa vielä 2 senttiä takaisin. Kyyti Oaklandiin on 6 senttiä ja peruna noin tavallisen kokoinen on 7 senttiä ja siihen sotavero 1 sentti (kuten kaikessa muussakin ylellisyystavarassa) niin on sen arvo 8 senttiä. Ja nyt me näemme että tuo niin halveksittu potaattiraukka on jo Amerikan työväkeä korkeammalla. Siillä sen arvon ymmärtää porvaritkin, vaan työmiehellä ei ole paljon minkäänlaista arvoa. Nyt on jo joku "Wuuman clubi alkanut "poikotin" perunoita vastaan. Sellaista se on, kaikilla nousukkailla on vastustajansa. Minun yksityinen mielipiteeni on tässä asiassa se, että kun potaatti menee edellä niin ehkä amerikalainen työmieskin alkaa seurata potaattia ja niinollen alkaa kohottamaan omaa arvoaan.

Osasi ajaa. Kun Jewlyn Hunnington noin 13-vuotias tyttö meni mummonsa kanssa Oaklandiin. Ja mummo meni ostoksille jäi tyttö istumaan autoon. Vaan kun mummo palasi, oli tyttö ja auto kadonnut. Asiasta ilmoitettiin poliisille siinä luulossa, että joku on varastanut tytön ja auton. Mutta pari tuntia myöhemmällä löysi Berkeleyn poliisi tytön ajelulla ja otti hänet kiinni. Kun kysyttiin miksi hän sillä tavalla teki? Niin tyttö selitti, että kun mummo viipyi liian kauvan kaupassa, niin hän lähti pienelle huviajelulle.

Miten maito voi vaikuttaa. Nyt on taas huomattu täällä lahden ympäriillä, että miehet kun juovat maitoa, niin hetken perästä ne alkavat horjumaan. Nyt ovat poliisit alkaneet tutkia meijereitä, josko niissä lisätään maitoon mitään erikoisaineita. Mutta mitä jos ei meijerit olisikaan syyllisiä. Vaan jos lehmä olisi sattunut nuolemaan vanhaa oluttynnöriä ja silloin poliisilla ei olisi mitään sanomista, kun syy pantaisi lehmän kontolle.

Menetti jalkansa. Maaliskuun 30 p:n iltana, kun 8-vuotias Walter Westman oli leikkimässä kadulla, lähellä Seminary Avenuen asemaa, niin ajoi S. P. sähköjuna hänen yli, josta oli seuraus että vasen jalka meni nilkasta poikki. Poikanen vietiin heti Emergency sairaalaan, vaan jää hän kumminkin vaivaiseksi elämänijäkseen.

Kevään enteitä. Sunnuntaina huhtik. 11 p:nä on osastolla kenttäjuhla, vaan paikkaa en voi sanoa. Se on jossain vuoren syrjässä, missä on lämmin, niin että jos emme muuten paikkaa löytä, niin katselemme mihin jäätkermatynnyreitä lähdetään viemään ja sitte seuraamme niitä.

Sitte illalla on Tovertuvalla Alaskan poikain lähtötanssit (itkutanssit) että kun olette päivän uuvuksiin temmeltäneet "piknekissä", niin tulkaa sitte haalille levähtämään.

Lentävä Neekeri.

Seattle, Wash.

Mrs. Mäellä ei mitään vaaraa. Mrs. Mäki, jonka katoamisesta viime kirjeessä kerroin, ei ole joutunut mihinkään senlaiseen jota epäiltiin.

Tupaantulijaiset. Seattlessa on vanha ja vakiintunut tapa, että kun kevätvaalit on ohi ja pormestari valittu, panee valittu, olkoon se sitten kuka tahansa, toimeen tupaantulijaiset. Se on sellainen toimenpide että poliisikomennuskunta tekee hyökkäyksen johonkin, etupäässä kiinalaisten, johtamaan pelihelvettiin ja viinakauppaan jossa hakataan ovia ja pöy-